

USAID | **УКРАЇНА**
ВІД АМЕРИКАНСЬКОГО НАРОДУ

Особливості створення центрів надання адміністративних послуг в об'єднаних територіальних громадах

Данило Молчанов, експерт Програми USAID ЛЕВ

Тернопіль, 19-20 травня

Послуги, які можуть надаватися в ОТГ

- ✓ Земельні питання
- ✓ Архітектурно-будівельний контроль
- ✓ Реєстрація бізнесу
- ✓ Реєстрація нерухомості
- ✓ Реєстрація / зняття з реєстрації мешканців
- ✓ Оформлення паспорту
- ✓ Реєстрація актів цивільного стану

*Загальна кількість послуг, яка сьогодні може надаватися безпосередньо ЦНАП
ОТГ - більше 60 послуг*

Земельні питання

З 1 березня 2016 року виконавчим органам сільських, селищних, міських рад надано можливість (у разі прийняття відповідною радою такого рішення та за умови організаційного та технічного забезпечення реалізації таких повноважень) надавати послуги з надання відомостей з Державного земельного кадастру відповідно до закону.

Для цього необхідно, щоб посадова особа органу місцевого самоврядування, що буде виконувати вказані обов'язки, пройшла відповідне безоплатне стажування строком не більше одного місяця у державного кадастрового реєстратора (згідно ЗУ «Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо розширення повноважень органів місцевого самоврядування та оптимізації надання адміністративних послуг» від 10.12.2015 № 888-VIII).

Довідково: Підключення органів місцевого самоврядування до ДЗК здійснюється за заявницьким принципом та передбачене у двох форматах – у режимі читання для оперативної перевірки інформації про земельні ресурси та з можливістю генерування витягів. Обидва варіанти підключення є безкоштовними.

Архітектурно-будівельний контроль

З 01 вересня 2015 року виконавчим органам сільських, селищних, міських рад надано можливість здійснювати повноваження з питань державного архітектурно-будівельного контролю.

Для цього:

- у структурі апарату виконавчого органу відповідної ради можна створити відповідну посаду, на яку призначається особа з вищою освітою за відповідним напрямом професійного спрямування (будівництво та архітектура або право), стажем роботи за фахом на службі в органах місцевого самоврядування та/або державній службі на керівних посадах не менш як три роки або на керівних посадах в іншій сфері не менш як п'ять років;
- зазначена особа для роботи з єдиним реєстром документів з питань держархбудконтролю повинна пройти відповідну підготовку у Держархбудінспекції з перевіркою рівня її кваліфікації та знань шляхом проведення заліку (згідно ЗУ «Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо децентралізації повноважень у сфері архітектурно-будівельного контролю та удосконалення містобудівного законодавства» від 09.04.2015 № 320-VIII).

Реєстрація бізнесу

З 01 січня 2016 року виконавчим органам сільських, селищних та міських рад надано можливість (у разі прийняття відповідною радою такого рішення) надавати послуги з державної реєстрації юридичних осіб та фізичних осіб-підприємців.

Для цього необхідно:

- посадова особа, що буде виконувати обов'язки державного реєстратора, повинна мати вищу освіту та відповідати кваліфікаційним вимогам, визначеним Мінюстом (<http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/z1667-15>).
- посадову особу необхідно забезпечити відповідним комп'ютеризованим робочим місцем, підключити до Єдиного державного реєстру та укласти відповідний договір з технічним адміністратором цього реєстру http://irc.gov.ua/ua/edr_users_cnap (згідно ЗУ «Про внесення змін до Закону України "Про державну реєстрацію юридичних осіб та фізичних осіб – підприємців" та деяких інших законодавчих актів України щодо децентралізації повноважень з державної реєстрації юридичних осіб, фізичних осіб – підприємців та громадських формувань» від 26.11.2015 № 835-VIII).

Реєстрація нерухомості

З 01 січня 2016 року виконавчим органам сільських, селищних та міських рад надано можливість (у разі прийняття відповідною радою такого рішення) надавати послуги з державної реєстрації прав на нерухоме майно.

Для цього необхідно:

- посадова особа, що буде виконувати обов'язки державного реєстратора, повинна мати вищу освіту за спеціальністю правознавство, власну печатку, комп'ютеризоване робоче місце, підключене до Державного реєстру речових прав;
- для забезпечення роботи з реєстром також необхідно укласти відповідний договір з технічним адміністратором цього реєстру <http://nais.gov.ua/contract> та пройти відповідне навчання (згідно ЗУ «Про внесення змін до Закону України «Про державну реєстрацію речових прав на нерухоме майно та їх обтяжень» та деяких інших законодавчих актів України щодо децентралізації повноважень з державної реєстрації речових прав на нерухоме майно та їх обтяжень» від 26.11.2015 № 834-VIII)

Реєстрація / зняття з реєстрації мешканців

З 4 квітня 2016 року виконавчим органам сільських, селищних, міських рад передано повноваження з **реєстрації та зняття з реєстрації місця проживання/перебування осіб** у межах відповідної адміністративно-територіальної одиниці, а також формування та ведення Реєстру територіальних громад із подальшим внесенням відповідної інформації до Єдиного державного демографічного реєстру (згідно ЗУ «Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо розширення повноважень органів місцевого самоврядування та оптимізації надання адміністративних послуг» від 10.12.2015 № 888-VIII)

Для підключення до ЄДДР необхідно здійснити заходи передбачені **Правилами реєстрації місця проживання та Порядком передачі органами реєстрації інформації до Єдиного державного демографічного реєстру** <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/207-2016-%D0%BF/page>

Підключення до АС «Реєстр територіальних громад»

Що потрібно зробити для підключення до ЕДДР:

- придбати та встановити робочу станцію та підключити її до Інтернету;
- забезпечити отримання працівниками органу реєстрації, на яких буде покладено завдання з реєстрації/зняття з реєстрації місця проживання/перебування фізичних осіб, електронного цифрового підпису в одному з акредитованих центрів сертифікації ключів (<http://czo.gov.ua/ca-registry?type=4>);
- сформулювати для органу реєстрації (працівника/працівників органу реєстрації, на якого/яких покладено завдання реєстрації/зняття з реєстрації місця проживання/перебування фізичних осіб) поштову скриньку у домені *.gov.ua, або *.укр.;
- оформити заявку на створення реєстру на сайті ДМС: за посиланням <https://gromada.dmsu.gov.ua/registration> на сторінці “створити реєстр”, відкривши вікно “оформити заявку на створення реєстру”

Інструкція з підключення до АС «Реєстр територіальних громад»:

https://gromada.dmsu.gov.ua/help/instruction/gromada.dmsu.gov.ua_instruction_v4_20160415.html

Чи може надавати ЦНАП ОТГ послуги щодо «внутрішніх паспортів»?

Посилаючись на Розпорядження Кабінету Міністрів України №523, яким затверджено Перелік адміністративних послуг органів виконавчої влади, які надаються через ЦНАП можна константувати, що сьогодні ОТГ можуть надавати послуги з видачі паспорта-книжки (заміна, втрата), і послуги з вклеювання фото при досягненні 25 і 45 річного віку.

Для видачі паспорта у формі цифрової ІД-картки потрібне придбання спеціального обладнання (наразі вартість робочої станції та захищеного каналу зв'язку складає біля 300 тис. грн..).

Реєстрація актів цивільного стану та соціальні послуги

Відповідно до статті 4 ЗУ «Про державну реєстрацію актів цивільного стану» - органами державної реєстрації актів цивільного стану є у тому числі і виконавчі органи сільських, селищних і міських (крім міст обласного значення) рад.

Таким чином адміністративні послуги з реєстрації актів цивільного стану можуть надавати в ОТГ / ЦНАП ОТГ у повному обсязі. Тобто йдеться не лише про прийняття документів і видачу результату, але й про змістовне опрацювання справи по суті та відповідальність ОТГ за усю процедуру надання послуги.

Підключення виконавчих органів сільських, селищних, міських (крім міст обласного значення) рад до Реєстру для складання актових записів цивільного стану в електронному вигляді здійснюється адміністратором Реєстру на підставі договору http://www.informjust.ua/section/registers_20

Можливі варіанти організації надання адмінпослуг в ОТГ

- ✓ Через ЦНАП - послуги можуть надавати відповідні посадові особи виконавчого органу ради у центрі об'єднаної громади.
- ✓ Староста може приймати на місті від жителів сіл та селищ документи, необхідні для надання послуг, та передавати їх до центру об'єднаної громади для опрацювання відповідними посадовими особами та структурними підрозділами виконавчого органу ради.
- ✓ Послуги може надавати безпосередньо староста.

USAID | **УКРАЇНА**
ВІД АМЕРИКАНСЬКОГО НАРОДУ

Як визначитися, чи варто створювати ЦНАП?

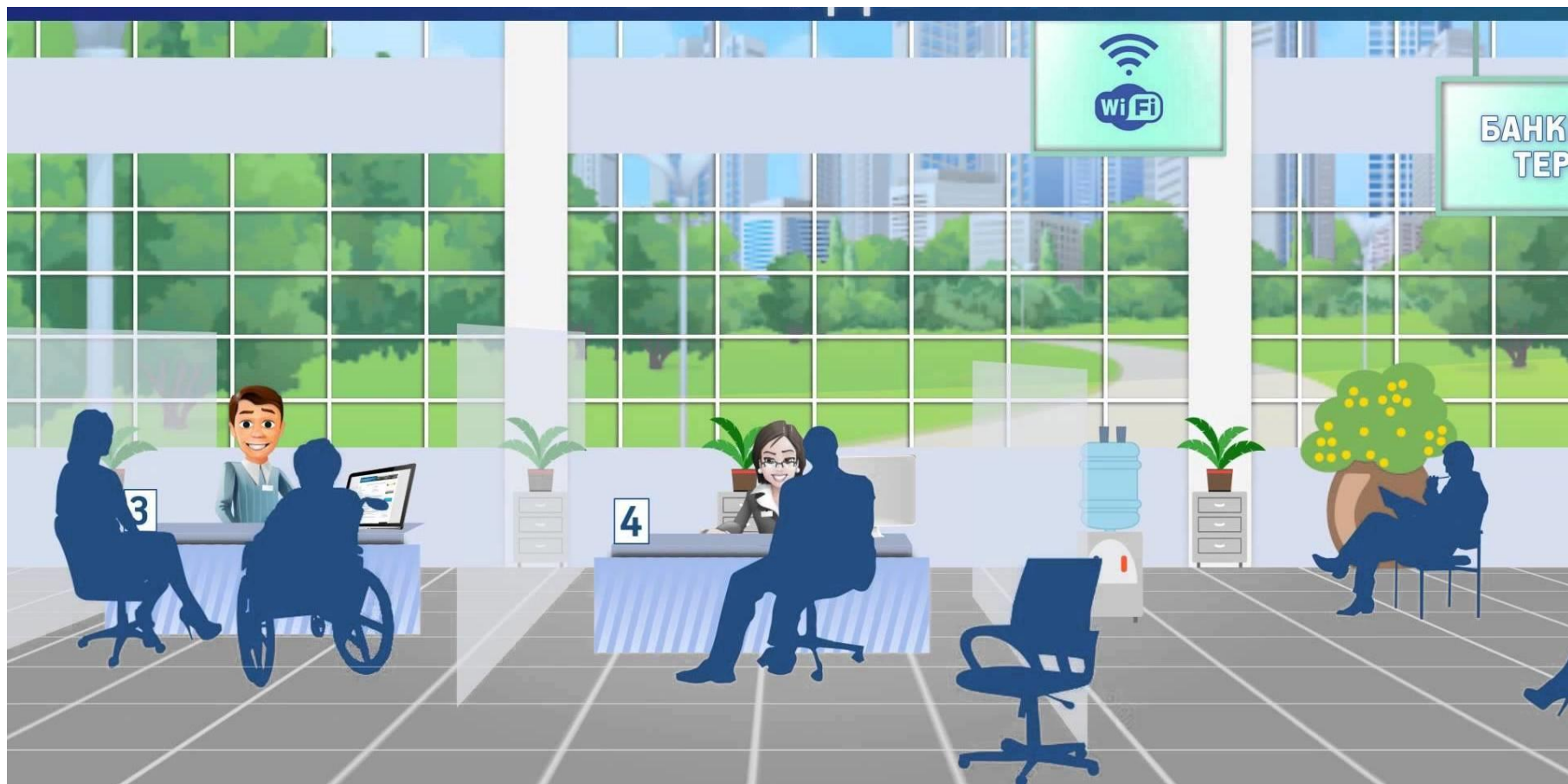
Якщо вирішили створювати ЦНАП, необхідно врахувати

- ✓ При створенні повноцінного власного ЦНАП як окремого приміщення з відповідною інфраструктурою, бажано, щоб чисельність населення або потенціальних відвідувачів складала понад **5000 осіб (біля 1000 звернень/рік, ~ 4-5 звернень/день)**
- ✓ Надання частини послуг можна організувати через взаємодії з райдержадміністрацією або іншою громадою
- ✓ Необхідно упевнитись, що є можливість залучити на роботу до ЦНАП фахівців відповідної кваліфікації, освіти та які мають достатній досвід роботи та достатньо високу комп'ютерну обізнаність
- ✓ Для прийняття рішення потрібно співставити соціальний та фінансовий ефект від запровадження такої установи

USAID | **УКРАЇНА**
ВІД АМЕРИКАНСЬКОГО НАРОДУ

Основні вимоги до створення ЦНАП в ОТГ

Загальні вимоги до ЦНАП в ОТГ

- ✓ ЦНАП повинен бути комфортним місцем для обслуговування громадян, але не повинен дратувати надмірними витратами на створення та утримання
- ✓ Бажана пішохідна доступність ЦНАП від зупинок громадського транспорту
- ✓ Зонування приміщення (фронт/бек; рецепція, інформація, очікування, обслуговування/самообслуговування, банк та ін.)
- ✓ Відкритий простір або прозорі стінки
- ✓ Урахування потреб людей з обмеженими можливостями та дітьми
- ✓ Ергономічні та зручні меблі
- ✓ Не менш 7 кв. метрів на 1 робоче місце адміністратора ЦНАП
- ✓ Кваліфікований доброзичливий персонал

USAID
ВІД АМЕРИКАНСЬКОГО НАРОДУ

УКРАЇНА

Технологічне забезпечення ЦНАП ОТГ

- ✓ Потрібно забезпечити надійний зв'язок з мережею Інтернет та сучасне комп'ютерне обладнання в ЦНАП для роботи з державними реєстрами
- ✓ Для інформування населення рекомендується створити власну веб-сторінку з інформацією про роботу ЦНАП та доступні послуги, або публікувати цю інформацію на існуючому сайті обласної або районної адміністрації
- ✓ Якщо навантаження на ЦНАП у день більше 50 осіб також бажано передбачити запровадження системи електронної черги
- ✓ Для здійснення обліку наданих послуг, контролю термінів, та швидкого обміну даними в електронній формі для всіх ЦНАП ОТГ рекомендується запровадити власну, або підключитися до існуючої системи електронного документообігу
- ✓ У разі запровадження власної системи електронного документообігу потрібно передбачити також витрати на облаштування та утримання серверної платформи та ІТ-фахівця
- ✓ Також бажано передбачити облаштування приміщення ЦНАП системою відеоспостереження
- ✓ Для надання юридичної значимості діям в електронній формі рекомендовано для адміністраторів ЦНАП та старост отримати електронний цифровий підпис

Системи електронної черги

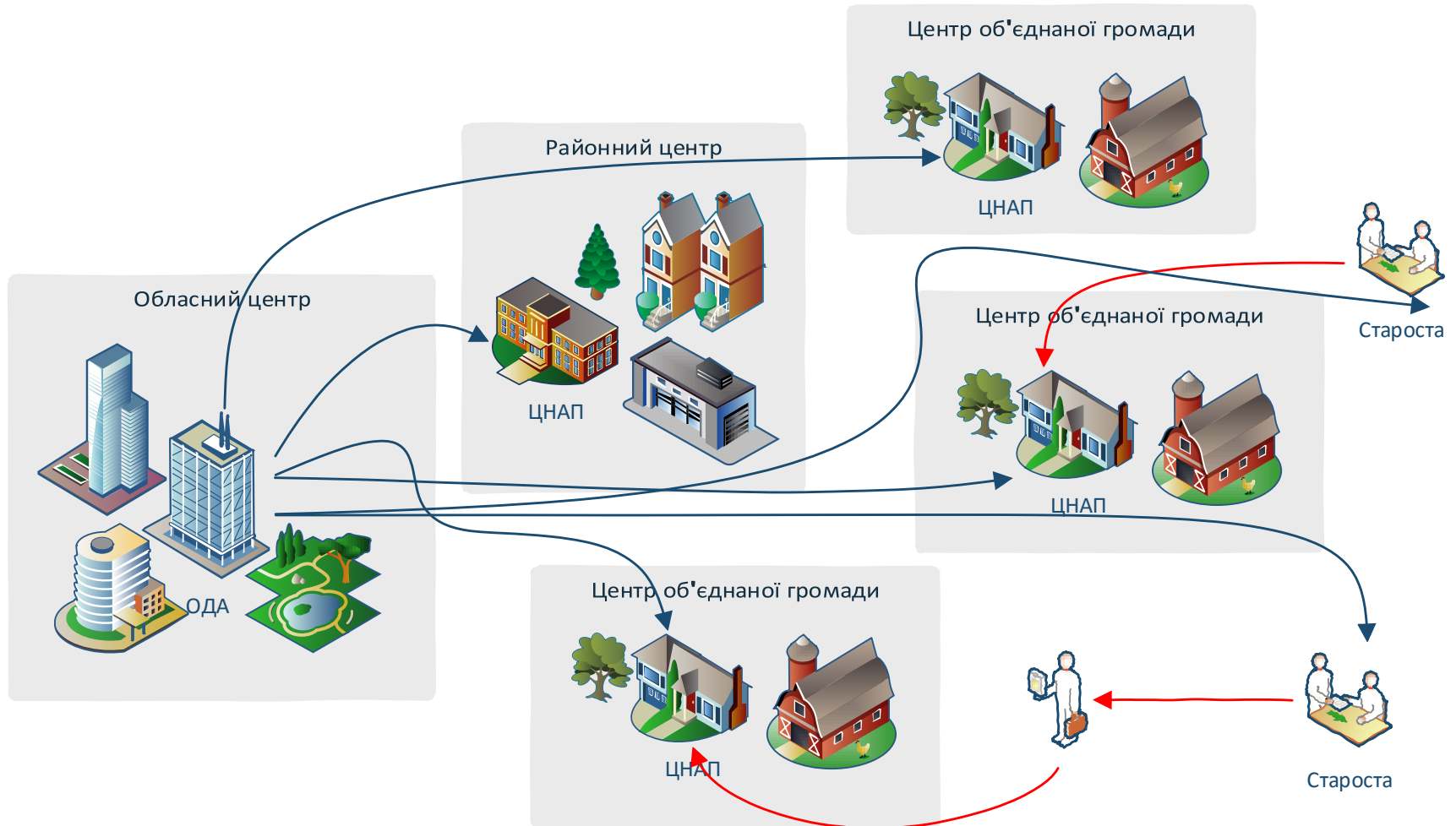
Сервібел	http://servibell.com.ua/upravlenije-ocheredju
Кьюсистемз	http://q-systems.in.ua/
Тачюа	http://touch.ua/gotovye-resheniya/gos-uchrezhdeniya
МТГ	http://metatg.com.ua/product/qms-akis
КьюЭмЭс	http://www.qms.in.ua/
Лидер	http://www.leater.com.ua/ru/system_integration/local_solutions/electronic_distribution_queues/
Апертум	http://apertum.com.ua/
EWQ	http://ewq-systems.com.ua/
Валтек	http://valtek.com.ua/ru/system-integration/security-control-system/queue-management-system/project-queue-management
ККС	http://www.ccrs.com.ua/resheniya/elektronnaya-ochered.html

Системи електронного документообігу

- ✓ **ГРІС** <http://gris.com.ua> (Харків, Дніпропетровськ)
- ✓ **АСКОД** <http://infoplus.kiev.ua/> (Луцьк, Київ, Чернігів, Черкаси)
- ✓ **Універсам послуг** (Івано-Франковськ, Ужгород, Рівне, Тернопіль)
- ✓ **Інші системи** (ВиДок, IT-enterprise, Alfresco, ITS-office, АРМ ЦНАП)

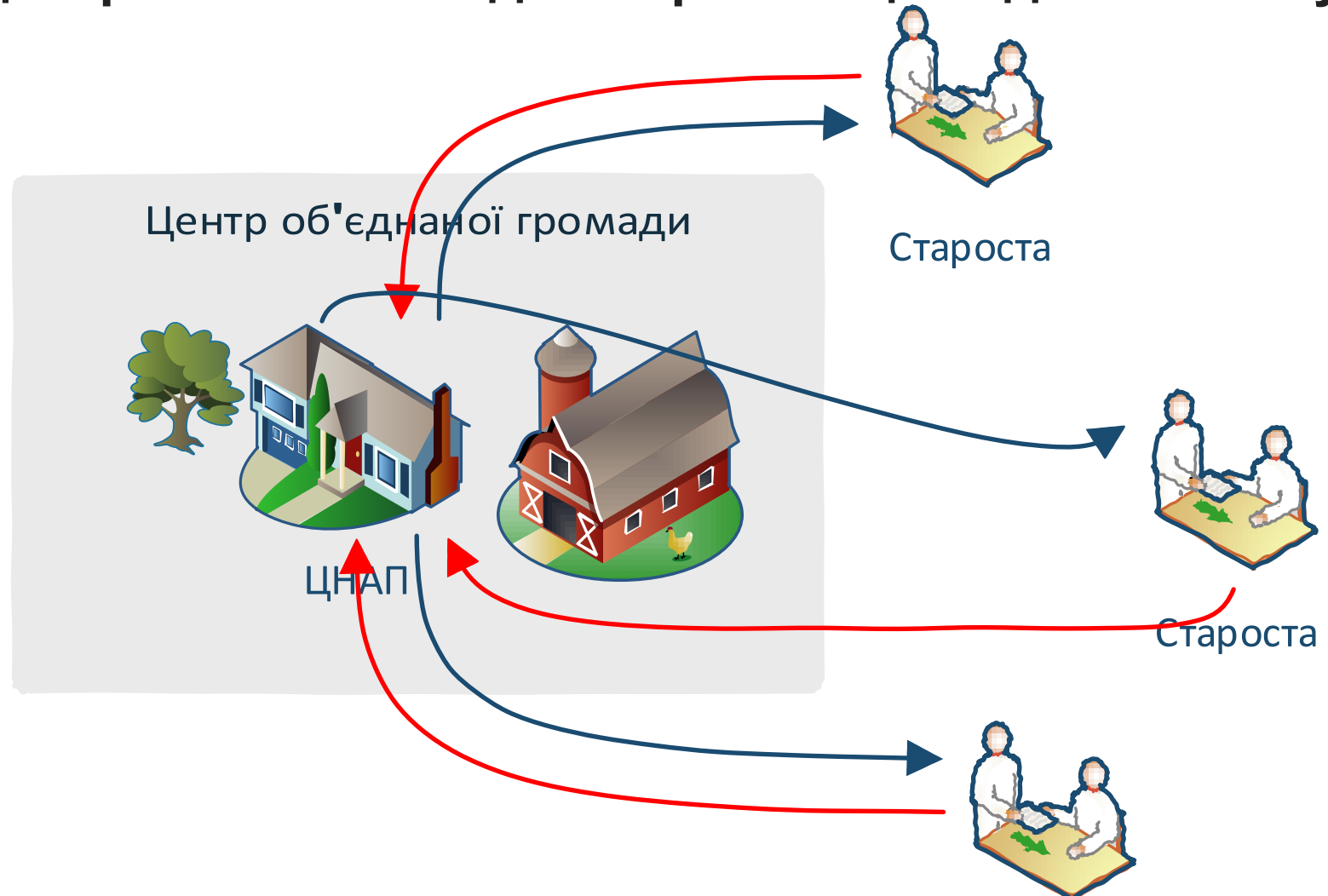

Централізована модель організації надання послуг

Децентралізована модель організації надання послуг

Можливі моделі інформаційної взаємодії

Централізована модель на рівні регіону/району (аутсорсінг)

- + швидке впровадження;
- + не потрібно створювати серверну інфраструктуру
- + не потрібно залучати кваліфікований персонал для адміністрування
- + можливість запровадження е-послуг на регіональному рівні
- + уніфікований підхід до надання послуг у регіоні
- за високою кількістю користувачів система може бути енертною
- можливо запроваджувати у регіонах, де є відповідальна організація, яка надає такий сервіс (на рівні ОДА)
- потрібен стабільний Інтернет канал

Децентралізована модель (локальне рішення на рівні ОТГ)

- + висока керованість
- + відсутність залежності від Інтернет каналу
- необхідність створення та підтримки серверної інфраструктури
- необхідність утримання кваліфікованого IT- персоналу
- відсутність уніфікації щодо набору послуг на регіональному рівні
- створення регіонального порталу адмінпослуг стає більш складним

Чи залучати старосту до надання адмінпослуг?

Якщо усі обрані старости чи окремі з них мають достатню кваліфікацію для роботи з адміністративними послугами, то на них також можна покласти усі чи якусь частину повноважень щодо прийому документів і їх передачі до ЦНАП, або ж повного надання окремих адміністративних послуг чи дій, що прирівнюються до адміністративних послуг, відповідних нотаріальних дій тощо.

Бажано максимально залучати старосту до надання адміністративних послуг. Для більш ефективної електронної взаємодії робоче місце повинно бути підключено до системи електронного документообігу та складатися з наступних компонентів:

- ✓ Сучасний комп'ютер підключений до мережі Інтернет;
- ✓ Багатофункціональний пристрій;
- ✓ Сейф для зберігання оригіналів документів;
- ✓ Електронний цифровий підпис.

Розподіл коштів за надання адмінпослуг

Відповідно Бюджетного кодексу України (п. 36 ч. першої ст. 64) плата за надання адміністративних послуг, що справляється за місцем надання послуг, належить до доходів загального фонду місцевих бюджетів міст обласного значення, районних бюджетів, бюджетів ОТГ. До цих бюджетів зараховується:

- ✓ адміністративний збір за державну реєстрацію речових прав на нерухоме майно та їх обтяжень,
- ✓ адміністративний збір за проведення державної реєстрації юридичних осіб, фізичних осіб - підприємців та громадських формувань,
- ✓ плата за скорочення термінів надання вищеназваних послуг,
- ✓ плата за надання інших платних послуг, пов'язаних з такою державною реєстрацією.

Дякую за увагу!

Данило Молчанов
експерт Програми USAID ЛЕВ
danil.molchanov@gmail.com

В даній презентації використовувалися матеріали:

<http://ofis.odessa.gov.ua/> - **Офіс реформ з питань децентралізації в Одеській області**

<http://decentralization.gov.ua/> - **Портал з питань децентралізації**

<https://www.facebook.com/projectcnap> - **Проект ЄС з модернізації ЦНАПів**

<http://pravo.org.ua/> - **Центр політико-правових реформ**